

ramme Individier af Hjøbstadsbefolkningen og maatte ogsaa særlig fra Hovedstaden, saa at der derfor i de enkelte Garnisoner omkring i Landet kun vil blive Spørgsmaal om nogle ganske Enkelte, og at derfor Vanskeligheden ved Anbringelsen af disse saaledes udpegede Folk ikke vil være stor, idet man maa forudsætte, at der i Hovedstaden findes en lettere Afgang til saadanne militære Institutioner, som kunne paatage sig det omtalte strengere Tilsyn. Jeg har nu udsørligere dvalt ved de to Hovedbestemmelser i Lovforslaget, som jeg altsaa herved skal tillade mig indtrængende at anbefale til det høie Things Bedtægtelse, idet jeg for mit Vedkommende betragter dem begge som en ikke uvæsentlig Forbedring af det foreliggende Lovforslag.

Der er endnu et Par Endringer, som have større Betydning, og som jeg derfor skal omtale med nogle Ord. Forslagets § 121, som jeg allerede før nævnte, handler om de Undergivnes Pligt til at vise de befalede militære Ærbødhedsstegn overfor Overmand. Jeg forudsætter, at denne Paragraf vil komme til at spille nogen Rolle i Diskussionen her idag, og den har ogsaa gjort det tidligere. Paragrafens Affattelse har nemlig en hel Historie, og jeg skal paapege, hvorledes den har udviklet sig. I det oprindelige Udkast staaer der nemlig i Paragrafen kun, at Undergivne skulle være ifaldne Straf, naar de ikke vise Overmand de befalede Tegne paa Ærbødhed, det var altsaa en ubetinget, alt omfattende Pligt. Nu var det imidlertid givet, og det maa jo betragtes som en Forudsætning for enhver Straffelovgivning, at, naar Muligheden for en Forseelse ikke foreligger, kan der heller ikke straffes, og at en Overtrædelse, der maatte være begaaet under en saadan Forudsætning, ikke vilde kunne falde ind derunder. Men man ønskede allerede paa et tidligere Standpunkt af Forhandlingerne, nemlig i 1871, at tydeliggøre denne Tanke, og man søiede da den Sætning ind, som staaer i første Linie af § 121, som gaar ud paa, at kun, forsaavidt det sker forfællig eller af Mangel paa pligtfuldig Agtpaaagivenhed, skal Straf indtræde. Denne Sætning blev sat ind under Forhandlingerne i Folkethinget i 1871—72, idet man derved kun vilde tilkendegive, hvad der selvfølgelig maatte være Forudsætningen for Anvendelsen af denne Straffeparagraf. I 1876—77 gav denne Paragrafs Affattelse paany Anledning til længere Forhandling, og Resultatet blev da, at Folkethinget indstømte den Redaktion, at denne Pligt kun skulde gjælde, forsaavidt de Overordnede vare i Uniform. Jeg erindrer ikke nøie, om jeg dengang var med at stemme for denne Affattelse; jeg vilde i dette Øieblik ikke have Betænkelse ved at stemme for den, idet jeg nemlig derved maatte forudsætte, at man fra Krigsbestyrelsens Side vilde som Pendant til en saadan Affattelse af den paagjældende Paragraf forbyde,

at nogen Overmand herefter maatte gaa civil. Jeg vilde for mit Vedkommende ikke have det Mindste imod en saadan Foranstaltning, det vilde være en særdeles stor økonomisk Besparelse for de Paagjældende, men jeg erkjender ganske vist ogsaa, at den vilde møde megen Modstand og Uvillie fra mange Sider, saa at det neppe vilde være praktisk at anvende den. Forsaavidt man altsaa ikke maatte ønske at gaa til en saadan Foranstaltning, kan jeg ikke Andet end for mit Vedkommende erkjende, at den Regel, der blev vedtaget i Folkethinget forrige Gang, kan føre til Misbrug, navnlig naar man maatte lægge den Opfattelse ind i Ordene, at derved kunde være givet de Undergivne en Leilighed til at vise deres Uvillie overfor Overmand, de ikke synes om. Den Affattelse, Flertallet har sluttet sig til, er efter min Mening en endnu stærkere Tydeliggjørelse af, hvad der maatte anses for at ligge i Paragrafen, selv i dens alleroprindeligste Skikkelse, nemlig at Befalingen kun gjælder overfor saadanne Overmand, som de Undergivne ere pligtige at kjende, altsaa deres Foresatte, og saa forøvrigt overfor Overmand, som de vitterlig kjende. Naar Paragrafen faar den Affattelse, og det altsaa tydelig fremgaar, at ingen Undergiver efter denne Paragraf vil kunne straffes, fordi han har undladt at vise Ærbødhedsstegn, f. Ex. at hilse paa en Overmand, han vitterlig ikke kjender, forekommer det mig, at Betænkelsen ved denne Paragrafs Affattelse i den Skikkelse, hvori den foreligger, maa vige. Det kan være nogen Ulempe for de Undergivne, de Menige, at skulle, naar de færdes i Byens Gader, passe nøie paa, hvem de møde, og lægge Merke til, om der ikke er en kjendt Overmand, der gaar civil, men jeg vil sige, at fra den Side vil jeg nærmest betragte det som en Øvelse i Landsnærverelse. Soldaten har den Opgave, naar han kommer paa Post, ikke at lade Noget passere i sine Omgivelser, som han ikke nøie lægger Merke til, saa at han veed, hvad der sker, og jeg anser derfor denne Bestemmelse, at han ogsaa i den Henseende skal være opmærksom, naar han færdes i Byens Gader, nærmest som en Øvelse i samme Færdighed, altid at have Øinene med sig, at vide, hvad der sker omkring ham. Forøvrigt maa jeg dertil sige, at, naar Paragrafen affattes som af Flertallet indstillet, gaar den kun ud paa at bevare den nuværende Ordning, som ganske vist ikke er udtrykt i den samme Formel, idet denne nærmest maa anses for udtrykt i den oprindelig affattede Paragraf, nemlig som en almindelig Forpligtelse for de Undergivne til at vise Ærbødhedsstegn overfor Overmand, men i Praxis kun finder den Anvendelse, som den vil finde efter den Affattelse, Paragrafen har faaet. Altsaa, hvad man end maatte mene om Indholdet af denne Paragraf, vil Ingen deri kunne se noget Tilbagekridt, idet det under alle Omstændigheder er en Tydeliggjørelse, en fyldestgjørende Tydelig-